

РЕШЕНИЕ

№ 157

гр. Бургас, 10.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – БУРГАС в публично заседание на двадесет и шести октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Илияна Т. Балтова

Членове: Десислава Д. Щерева
Янко Н. Новаков

при участието на секретаря Станка Ст. Ангелова
като разгледа докладваното от Янко Н. Новаков Въззивно гражданско дело
№ 20232000500341 по описа за 2023 година

Производството е по чл. 258 и сл. от Гражданския процесуален кодекс.

Предмет на гражданско дело № 20222100101042/2022 г. на Окръжен съд – Бургас е искът на **И. Щ. И.**, ЕГН ***** от с. Руен, Бургаска област, със съдебен адрес: гр. Бургас, ул. „Васил Априлов“ №18, ет.4, офис 6 - адв. П. В. против ответника **Застрахователно акционерно дружество „ОЗК-Застраховане“ АД**, ЕИК 121265177, със седалище и адрес на управление гр. София, район „Възраждане“, ж.к. „Възраждане“, ул. „Света София“ № 7, ет. 5, със съдебен адрес: гр. Пловдив, пл. „Кочо Честименски“ № 2, вх. Б, ет. 6 - адв. Н. Ш. за заплащане на обезщетение от 25500 лева за неимуществени вреди (болки и страдания), претърпени вследствие на телесни увреждания, получени при пътнотранспортно произшествие, настъпило на 21.02.2022г. около 06:30 ч. между с. Просеник и с. Преображенци, община Руен, предизвикано от лицето Г. В. Д. при управление на товарен автомобил „Волво - FH12“, рег. № ***** (застрахован при ответното дружество по договор за застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“), ведно със законната лихва, считано от 21.02.2022 г. до окончателно изплащане.

По гр. дело № 1012/2022 г. на същия съд ищецът е представил

самостоятелна претенция за компенсиране на претърпени неимуществени вреди от смъртта на загиналата при същия инцидент Д. В. Д., с която съжителствал на съпружески начала.

С Решение № 810 от 10.07.2023 г. по цитираното гр. д. № 20222100101042/2022 г. окръжният съд е уважил иска частично като е присъдил главница от 15000 лева ведно с лихви от 15.03.2022г. и се е произнесъл и по дължимите такси и разноски.

С Определение № 2123 от 21.08.2023 г., постановено по реда на чл. 248 от ГПК, съдът е отхвърлил молбата на процесуалния представител на ищеца за изменение на решението в частта за разноските с присъждане на възнаграждение по чл. 38, ал. 2 от ЗА.

Ищецът е подал въззивна жалба против решението в отхвърлителната му част – над присъдения размер на главницата от 7500 лева до горницата от 20000 лева. В жалбата са развити доводи за неправилност на съдебния акт, които се свеждат до следното:

Присъденото обезщетение било занижено. Размерът му не съответствал на критерия за справедливост по чл. 52 от ЗЗД и трайната съдебна практика.

Необосновани били изводите за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия, който бил блъснат докато управлявал каруца в тъмната част на денонощието по двупосочен третокласен път от движещ се зад него товарен автомобил с ремарке. Камионът бил управляван с превишена скорост, несъобразена с пътната обстановка. Каруцата имала светлоотразители, а и била осветена от насрещните автомобили. Изводите, че тя попадала в опасната зона за спиране, били направени без анализ на свидетелските показания на водача Димитров за натовареност на товарната композиция с около 20 тона. По данни на автотехническата експертиза съобразената скорост на камиона трябвало да е около 60 км/ч, вместо реалните 90 км/ч. Не било съобразено, че нормативното ограничение на скоростта било 70 км/ч.

В съответствие с изискването на чл. 120 ППЗДвП и разясненията по Тълкувателно решение № 28 от 28.XL1984 г. по н. д. № 10/1984 г. на ОСНК на ВС трябвало да се приеме, че водачът на автомобила, който имал опит и

бил запознат с пътната обстановка, е можел своевременно да възприеме опасността и да реагира адекватно.

Не било вярно, че каруцата била без светлоотразителни знаци. От изисканите материали по ДП №30/2022г.на РУП- Руен ставало ясно, че задният ѝ капак бил боядисан в жълто и че имал светлоотразителен триъгълник.

Изложеното изключвало каузалния принос на пострадалия респ. обосновавало значително по-ниска степен на съпричиняване на вредоносния резултат спрямо приетите от първата инстанция 50% .

При определянето на обезщетението не били взети под внимание всички вреди, претърпени вследствие на деликта:

В деня на инцидента ищецът бил приет в лечебно заведение, където било констатирано, че получил драскотини над двете вежди, оток на клепача на лявото око с конюнктивит, охлузни рани по колената и подбедриците.

На 24.02.2022 г. пострадалият постъпил повторно в болница – в неврологично отделение по повод внезапно настъпила слабост в левите крайници и нарушена сетивност в лявата част на лицето и тялото.

Поставена му била окончателна диагноза: Мозъчно-съдова болест с остро исхемично нарушение на мозъчното кръвообращение в областта на дясната средна мозъчна артерия; левостранна централна хемипареза.

Констатирани били и придружаващи заболявания: Хипертонична болест III степен, сърдечна и мозъчна форма; нарушена мастна обмяна (дислипидемия); нарушен въглехидратен толеранс; състояние след травма на главата и сътресение на мозъка.

Ищецът бил изписан на 28.02.2022 г. с предписания за двигателна и говорна рехабилитация и домашно лечение.

Уврежданията били анализирани подробно в заключението на вещото лице М. по допуснатата съдебномедицинска експертиза (СМЕ).

Първоинстанционният съд неправилно се бил позовал на оспореното като необосновано заключение по друга експертиза, изпълнена от д-р Н., относно причините за мозъчно-съдовата болест.

В жалбата е цитирана съдебна практика.

Ответникът ЗАД „ОЗК-Застраховане“ АД е оспорил жалбата с представен в срок писмен отговор.

От своя страна е обжалвал решението в осъдителната му част по следните съображения:

Нямало основание за ангажиране на отговорността му по чл. 432 от КЗ, защото липсвало противоправно поведение на водача на застрахованото МПС, което да е в причинна връзка с увреждането. Инцидентът настъпил изцяло по вина на ищеца, който управлявал каруца в тъмната част на денонощието, без необходимите светлини и светлоотразители. Това превозно средство не било регистрирано според изискванията на чл. 167, ал. 2, т. 4 от ЗДвП, поради което не било позволено да се движи по пътищата - чл. 138, ал. 1 от ЗДвП.

Според автотехническата експертиза каруцата попадала в опасната зона за спиране на товарния автомобил, изчислена при разрешената скорост от 70 км/ч. Освен това експертът пояснил в съдебно заседание, че ударът нямало да настъпи, ако каруцата е била плътно в дясната част на лентата за движение, а не по средата ѝ.

Дори да се приемело, че поведението на водача на застрахования автомобил стои в причинна връзка с увреждането, то каузалният принос на пострадалия бил по-висок и се равнявал поне на 70 %.

От друга страна по делото била изслушана съдебномедицинска експертиза със заключение, че атеросклеротичното заболяване на ищеца не било вследствие на инцидента.

Жалбата е оспорена от другата страна.

Процесуалният представител на ищеца е обжалвал и определението за разноските по чл. 248 от ГПК. Подчертал е, че му се дължи адвокатско възнаграждение по чл. 38, ал. 2 от ЗА, тъй като било установено, че е защитавал клиента си безплатно.

И тази жалба е оспорена от насрещната страна.

Бургаският апелативен съд, като взе предвид събраните по делото доказателства и като съобрази разпоредбите на закона, приема следното:

Атакуваното решение е валидно и допустимо.

То е постановено при изяснена фактическа обстановка.

От неоспореното заключение по изслушаната автотехническа експертиза е установен механизмът на пътнотранспортното произшествие:

Около 06:30 часа на 21.02.2022 г. (преди изгрев) по третокласен път в община Руен между селата Ръжица и Преображенци Г. В. Д. от с. Аспарухово управлявал товарен автомобил „Волво FH12“ с рег.№ ***** с прикачено полуремарке с рег. № ***** (категория D+E). Движел се по прав и сух участък с превишена скорост - 90 км/ч при максимално допустима от 70 км/ч. (чл. 21 от ЗДвП). Бил с включени къси светлини. Пътят бил двупосочен с две ленти за движение, разделени от прекъсната линия. От двете страни имало банкети. Имало трафик в насрещната лента. Димитров късно забелязал, че пред него в същата посока се движи неосветена каруца с впрегнат кон, управлявана от ищеца И. Щ. И.. Не могъл да спре навреме и блъснал каруцата отзад. Вследствие на удара ищецът получил телесни увреждания, а спътницата му Д. Д. починала на място.

За разследване на пътния инцидент, довел до смъртта на Д. Д., било образувано ДП № 335 ЗМ-30/2022 г , по което няма данни за повдигнато обвинение (виж писмото на Окръжна прокуратура – Бургас, приложено на л. 73).

Вещото лице е изчислило, че водачът на товарния автомобил възприел каруцата на разстояние от 53 метра при опасна зона за спиране от 133 метра. Посочило е, че при скорост от 70 км/ч тази зона би била 87,80 метра. За избягване на удара автомобилът трябвало да се движи с около 60 км/ч.

Според експертизата каруцата не е била обозначена в съответствие с изискванията на чл. 71 от ЗДвП – нямала самостоятелно осветително тяло отзад вляво, липсвали и необходимите червени светлоотразители, които би трябвало да са поставени симетрично върху задния капак. Вместо тях при огледа е намерен силно замърсен триъгълник. Превозно средство не било регистрирано съгл. чл. 167, ал. 1, т. 4 от ЗДвП. То нямало седалки. Ищецът пътувал без светлоотразителна жилетка в нарушение на чл. 106, ал. 2 от ЗДвП. Той не се движел в най-дясната част на пътното платно (включващо и пътния банкет съгл. §6, т. 7 от ДР на ЗДвП) в разрез с предписанието на чл. 144, ал. 1, т. 1 от ППЗДвП. Вещото лице е категорично, че ако изискванията

за осветеност и местоположение на каруцата бяха спазени, пътният инцидент щеше да бъде избегнат.

При тези данни първоинстанционният съд правилно е приел, че за настъпилото произшествие в еднаква степен са допринесли и двамата водачи.

Получените от ищеца телесни увреждания са коментирани от изслушаните съдебномедицински експертизи на вещите лица М. и Н..

При първоначалния преглед от 21.02.2022 г. в Спешно отделение на УМБАЛ – Бургас били установени драскотини и кръвонасядане в областта на лицето и охлузни рани по двата долни крайника. Констатирани били затруднения в движението на левите крайници. Документирани били оплаквания за силни болки в лявата част на гърба (средна третина).

Ищецът бил консултиран с ортопед, неврохирург и хирург. Поставена му била работна диагноза „Сътресение на мозъка (Commotio cerebri, contusio capitis) и му била предложена хоспитализация, която той отказал.

Три дни по-късно – на 24.02.2022 г. – постъпил в УМБАЛ „Дева Мария“ – Бургас поради внезапна слабост в левите крайници, нарушена сетивност в лявата телесна половина и проявена лицева асиметрия. Престоял в болницата до 28.02.2022г. Поставена му била окончателна диагноза „Мозъчно-съдова болест. Остро исхемично нарушение на мозъчното кръвообращение в басейна на дясна средна мозъчна артерия. Левостранна централна хемипареза.“ Констатирани били и придружаващи заболявания: „Хипертонична болест - III степен, сърдечна и мозъчна форма. Дислипидемия. Нарушен въглехидратен толеранс. Състояние след травма на главата и сътресение на мозъка“. Бил подложен на медикаментозно лечение като след изписване от болницата, му била назначена двигателна и говорна рехабилитация.

От експертните заключения и от представената медицинска документация не може да се установи пряка връзка между пътния инцидент и исхемичното мозъчно-съдово увреждане. Вещото лице Н. е отбелязало, че се касае за високорисков пациент над 50 г. с неконтролирана хипертония от III степен, завишени нива на захар, холестерол и триглицериди в кръвта, предразположен към атеросклеротична болест. Експертът е допуснал само, че катастрофата би могла да се разглежда като стресов фактор, отключващ

пристъп на заболяването. Изтъкнал е, че не се касае за хеморагичен инсулт, причинен от механично увреждане на кръвоносен съд.

Необходимо да се отбележи, че с отказа си да бъде хоспитализиран и лекуван в деня на инцидента ищецът сам е застрашил здравето си.

При тези данни и след като е обсъдил относимите гласни и писмени доказателства първоинстанционният съд правилно е определил на ищеца обезщетение за неимуществени вреди в размер на 15000 лева съгл. чл. 52 от ЗЗД. На основание чл. 51, ал. 2 от същия закон размерът на компенсацията коректно е редуциран наполовина – до 7500 лева – поради приетата $\frac{1}{2}$ степен на съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия.

Няма спор, че за автомобила, с който е извършено увреждането, е била сключена валидна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ с ответното дружество. Застрахователната полица и приложена на л. 161 от делото на окръжния съд.

Застрахователят отговаря за вредите на основание чл. 432 от КЗ вр. чл. 45 от ЗЗД. Претенция по реда на чл. 380, ал. 1 от КЗ е била предявена на 15.03.2022 г. (виж заявлението на л. 20 делото на ОС).

Ето защо ответното дружество правилно е било осъдено да заплати на ищеца обезщетение за неимуществени вреди в размер на 7500 лева.

Съгласно чл. 429 от КЗ върху обезщетението се начисляват лихви за забава считано от уведомяването на застрахователя, респ. от предявяването на претенцията по чл. 380, ал. 1 от КЗ. Според практиката на ВКС по чл. 290 от ГПК застрахователят не дължи лихви от увреждането - Решение № 128 от 04.02.2020г. по т. д. № 2466/2018 г., I търг.отд.

В случая лихвата правилно е присъдена от датата на претенцията по чл. 380, ал. 1 от КЗ – 15.03.2022г.

Изложеното обосновава потвърждаването на първоинстанционното решение в обжалваната част.

Относно правилността на обжалвания отказ за изменение на решението в частта за разноските:

Първоинстанционният съд е приел, че няма основание за присъждане на адвокатски хонорар в полза на процесуалния представител на

ищеца по реда на чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата, тъй като нямало данни за безвъзмездност на предоставената защита.

Настоящият състав не споделя този извод. В представения договор за правна защита (л. 304 от делото на ОС) не е определено възнаграждение. Посочено е, че ищецът е материално затруднен и е препратено към чл. 38 от ЗА. Сходен е и договорът за защита пред настоящата инстанция (л. 76).

Дължимото възнаграждение по чл. 38 от ЗА на процесуалния представител на ищеца пред първата инстанция се определя на базата нормативния му минимум и се присъжда в зависимост от степента на уважаването на иска.

При цена на иска от 25500 лева минималният размер на адвокатското възнаграждение по Наредба № 1 от 9 юли 2004 г. на ВАС възлиза на 2690 лева. От тази сума в полза на представителя на ищеца следва да се присъдят 791,18 лева.

Изложеното обосновава отмяната на определението по чл. 248 от ГПК и допускане на изменение на решението в частта за разносните осъждане на ответника да заплати на процесуалния представител на ищеца възнаграждение по чл. 38, ал. 2 от ЗА в размер на 791,18 лева.

Дължимото възнаграждение по чл. 38 от ЗА на същия адвокат пред въззивната инстанция се определя на базата нормативния минимум и се присъжда в зависимост от постановения резултат по иска в рамките на обжалваемия интерес.

При материален интерес от 20000 лева минималният размер на адвокатското възнаграждение по Наредба № 1 от 9 юли 2004 г. на ВАС възлиза на 2200 лева. От тази сума в полза на представителя на ищеца следва да се присъдят 825 лева.

Предвид отхвърлянето на жалбата на ответника, платената държавна такса по нея остава за негова сметка.

Ответникът е направил разноски за адвокат в размер на 2640 лева с ДДС. Хонорарът е в рамките на нормативния минимум. Възражението за неговата прекомерност е неоснователно. С оглед постановения резултат, от тази сума следва да бъдат присъдени 1650 лева.

Мотивиран от горното, Бургаският апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 810 от 10.07.2023 г. по гражданско дело № 20222100101042/2022 г. на Окръжен съд – Бургас в обжалваната част.

ОТМЕНЯ Определение № 2123 от 21.08.2023 г. по гражданско дело № 20222100101042/2022 г. на Окръжен съд – Бургас и ПОСТАНОВЯВА:

ИЗМЕНЯ Решение № 810 от 10.07.2023 г. по гражданско дело № 20222100101042/2022 г. на Окръжен съд – Бургас В ЧАСТТА ЗА РАЗНОСКИТЕ като го допълва със следния диспозитив:

О С Ъ Ж Д А Застрахователно акционерно дружество „ОЗК-Застраховане“ АД, ЕИК 121265177, със седалище и адрес на управление гр. София, район „Възраждане“, ж.к. „Възраждане“, ул. „Света София“ № 7, ет. 5 със съдебен адрес: гр. Пловдив, пл. „Кочо Честименски“ № 2, вх. Б, ет. 6 - адв. Н. Ш. да заплати на **П. Й. В.**, ЕГН ***** – адвокат от АК - Бургас, с адрес гр. Бургас, ул. „Васил Априлов“ № 18, ет. 4, офис № 6 сумата от 791,18 лева (седемстотин деветдесет и един лева и осемнадесет стотинки), представляваща дължимо адвокатско възнаграждение по чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата за процесуално представителство на ищеца И. Щ. И. пред първата инстанция.

О С Ъ Ж Д А Застрахователно акционерно дружество „ОЗК-Застраховане“ АД, ЕИК 121265177, със седалище и адрес на управление гр. София, район „Възраждане“, ж.к. „Възраждане“, ул. „Света София“ № 7, ет. 5, със съдебен адрес: гр. Пловдив, пл. „Кочо Честименски“ № 2, вх. Б, ет. 6 - адв. Н. Ш. да заплати на **П. Й. В.**, ЕГН ***** – адвокат от АК - Бургас, с адрес гр. Бургас, ул. „Васил Априлов“ № 18, ет. 4, офис № 6 сумата от 825 (осемстотин двадесет и пет) лева, представляваща дължимо адвокатско възнаграждение по чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата за процесуално представителство на ищеца И. Щ. И. пред въззивната инстанция.

ОСЪЖДА И. Щ. И., ЕГН ***** от с. Руен, Бургаска област, със съдебен адрес: гр. Бургас, ул. „Васил Априлов“ № 18, ет. 4, офис 6 - адв. П. В. да заплати на **Застрахователно акционерно дружество „ОЗК-Застраховане“ АД**, ЕИК 121265177, със седалище и адрес на управление гр. София, район „Възраждане“, ж.к. „Възраждане“, ул. „Света София“ № 7, ет. 5, със съдебен адрес: гр. Пловдив, пл. „Кочо Честименски“ № 2, вх. Б, ет. 6 - адв. Н. Ш. съдебноделоводни разноски пред въззивната инстанция в размер на 1650 (хиляда шестстотин и петдесет) лева.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния

касационен съд в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____